

CISAC European Committee 2025: budoucnost autorských práv ve světle digitálních trendů a umělé inteligence

9.6.2025 - Šárka Jančíková | OSA

Ve dnech 29.-30. dubna 2025 se litevský Vilnius stal centrem diskuse o budoucnosti autorských práv a jejich správě na evropské úrovni. Konference CISAC European Committee přilákala významné osobnosti z řad autorských organizací a technologických společností, aby diskutovaly o nových výzvách a příležitostech v oblasti kolektivní správy práv. Akce byla zahájena litevským ministrem kultury Šarūnasem Birutisem a Stanislavasem Stavickisem Stanem, předsedou dozorčí rady LATGA (litevská obdoba OSA).

Jedním z hlavních témat konference byla otázka kvalitních databází pro zpracování velkých objemů dat, které by zajišťovaly správnost a včasnost výplat autorských honorářů. Byly nastíněny různé způsoby obohacování databází a spolupráce s dalšími institucemi i knihovnami, aby se předcházelo chybným hlášením, která mohou vyústit v alokaci honorářů nesprávným autorům. Za klíčové je komunitou autorských organizací považováno převzetí mezinárodní databáze CIS-Net do přímé správy CISAC. Nyní se intenzivně pracuje na verzi CIS-Net 2.0, která nabídne autorským organizacím efektivnější způsob registrace skladeb a textů a následné vyhledávání informací o jednotlivých spoluautorech.

Rozprava se vedla také o fenoménu umělé inteligence, možnostech monetizace a jejím vlivu na autorská práva. Existující studie totiž poukazují na skutečnost, že služby umělé inteligence generují hudbu, která obsahuje malé, ale i velké části originálních děl. Je tak potřeba se zaměřit na dva pilíře. Prvním je finanční kompenzace a legalizace trénování algoritmů na originální tvorbě autorů. Druhým pilířem je potřeba odlišit používání vygenerovaného obsahu pro soukromé potřeby od jeho následného komerčního využívání.

Vzhledem k faktu, že již dnes služby umělé inteligence generují hudbu, která obsahuje části originálních skladeb, vzniká legitimní otázka, jak by se mělo komerční používání takové hudby původním autorům kompenzovat. Řečníci se shodli, že umělá inteligence přináší nové možnosti, ale zároveň je třeba zajistit, aby zůstala respektována práva autorů, kteří stojí za původními kreativními vstupy.

Řešila se také otázka přístupu k registraci děl, která byla vytvořena za spoluúčasti některé ze služeb umělé inteligence. Jedním z diskutujících proto byl zástupce asociace sdružující i služby umělé inteligence. Naznačil, že tyto služby jsou si vědomy, že bude potřeba nalézt nějaký obchodní model, jako tomu bylo před mnoha lety v případě služby YouTube.

Zvláštní pozornost byla věnována streamovacím platformám, zejména společnosti Netflix. Jeannette Dietrich z Netflixu uvedla, že jejich přístup k vyjednávání práv v Evropě se snaží být v souladu s lokálními specifiky a kulturou jednotlivých zemí. „*Naším cílem je podporovat kreativní ekosystém v Evropě a přispívat k jeho rozvoji,*“ prohlásila během rozhovoru, který vedla Inger-Elise Mey z TONO. Diskutovalo se o tom, jak transparentnost a spolupráce mohou podpořit spravedlivé odměňování autorů v digitálním prostoru.

Dalším zajímavým tématem byl přístup společnosti META ke správě práv. Morgan Simes a Manqoba Kubheka představili nové nástroje, které společnost vyvíjí pro efektivní licencování obsahu na svých

platformách Facebook a Instagram. „*Chceme vytvořit prostředí, kde budou mít autoři i umělci jistotu, že jejich práce je licencována spravedlivě a transparentně,*“ uvedli zástupci společnosti. Panelisté také diskutovali o tom, jak META plánuje spolupracovat s kolektivními správci práv a autorskými organizacemi.

Závěrečný blok konference se věnoval strategickým prioritám CISAC a klíčovým projektům pro nadcházející roky. Gadi Oron, generální ředitel CISAC, zdůraznil potřebu mezinárodní spolupráce a adaptace na měnící se technologické prostředí. Důležitou otázkou byla také udržitelnost kolektivního ekosystému, zejména v oblasti živých vystoupení. Diskutovalo se o způsobech, jak zjednodušit licencování a zajistit, aby se odměny z koncertů dostaly co nejrychleji k autorům.

Významným bodem konference bylo opětovné zvolení Romana Strejčka předsedou European Committee na další dva roky, konkrétně na roky 2025 a 2026. „*Toto ocenění vnímám jako potvrzení úspěšné práce OSA na mezinárodní scéně,*“ uvedl Strejček, jenž zdůraznil vysokou transparentnost a efektivitu správy práv, kterých OSA dosahuje. „*Zároveň si toho nesmírně vážím a děkuji všem evropským autorským organizacím za projevenou důvěru. Beru to jako velký závazek do budoucna, kdy nás čekají zásadní úkoly v oblasti modernizace správy práv a zajištění spravedlivého odměňování pro všechny autory a tvůrce,*“ dodal Strejček. Jeho vedení je považováno za klíčové pro budoucí směřování European Committee, zejména v kontextu rychlých změn v oblasti autorských práv.

Dva dny nabitě diskusemi a výměnou zkušeností potvrdily, že budoucnost autorských práv čelí komplexním výzvám, ale zároveň nabízí nové příležitosti pro zajištění spravedlivé odměny tvůrcům. Konference CISAC European Committee 2025 tak opět nastavila směr pro budoucí dialog mezi autorskými organizacemi, technologickými společnostmi a tvůrci.

Confédération internationale des sociétés d'auteurs et compositeurs
(Mezinárodní konfederace autorů a skladatelů)

CISAC – funguje již od roku 1926, v současnosti má 227 členských organizací ve 118 zemích. Zastupuje více než 5 milionů tvůrců ze všech zeměpisných oblastí a všech uměleckých repertoárů: hudby, audiovizu, dramatu, literatury a výtvarného umění. Chrání práva a prosazuje je na celém světě. **Umožňuje kolektivním správcům bezproblémově zastupovat tvůrce po celém světě a zajišťuje, aby autoři dostávali autorské odměny za užití svých děl kdekoli na světě.**

Předsedou CISAC je švédský skladatel, hudebník, zpěvák, kytarista, producent a **člen švédské hudební skupiny ABBA Björn Ulvaeus**. Vedle něj stojí v čele organizace čtyři viceprezidenti: jihoafrická zpěvačka, textařka, herečka, podnikatelka, humanitární pracovnice a učitelka Yvonne Chaka Chaka, mexický skladatel a režisér Arturo Márquez, čínský režisér, scenárista a producent Jia Zhang-ke a mezinárodní neoexpresionistický výtvarný umělec Miquel Barceló.

CISAC mimo jiné stanovuje soubor závazných pravidel *Professional Rules*, která kladou důraz na kvalitu řízení, posilování efektivity a transparentnosti kolektivní správy a zvyšování kvality služeb směrem k obci nositelů práv a uživatelské obci. OSA je od roku 2011 nositelem nejvyššího stupně hodnocení v plnění těchto zásad.

CISAC má zřízeno celkem pět regionálních komisí, každá z nich je určena pro danou zeměpisnou oblast: European Committee, African Committee, Asia-Pacific Committee, Canada/USA Committee, Latin American and Caribbean Committee.

Každá z těchto skupin se věnuje specifickým otázkám autorského práva a záležitostem s ním spojeným v rámci příslušné zeměpisné oblasti. Hrají významnou roli při vytváření infrastruktury pro fungování této celosvětové organizace autorů a skladatelů a poskytují pomoc svým členským

společnostem i tvůrcům.

<https://www.osa.cz/aktuality/cisac-european-committee-2025-budoucnost-autorskich-prav-ve-svetle-digitalnich-trendu-a-umele-intelligence>